

transect: *archeologie, erfgoed, ruimte*

Archeologische quickscan

**Reconstructie rotonde
Ulftseweg – N317;
Bontebrug (Ulft)**

Auteur	Drs. A.A. Kerkhoven
Versie	Concept 1.0
Projectcode	15050009
Datum	01-07-2015
Opdrachtgever	Provincie Gelderland Uitvoering Werken Postbus 9090 6800 GX Arnhem
Uitvoerder	Transect Australiëlaan 5-a 3526 AB Utrecht
Bevoegde overheid	Gemeente Berkelland
Deskundige namens bevoegde overheid	Dhr. drs. M.H.J.M. Kocken
Beheer documentatie	Transect, Utrecht

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. T. Nales (Senior KNA prospector)	01-07-2015	

©

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoud

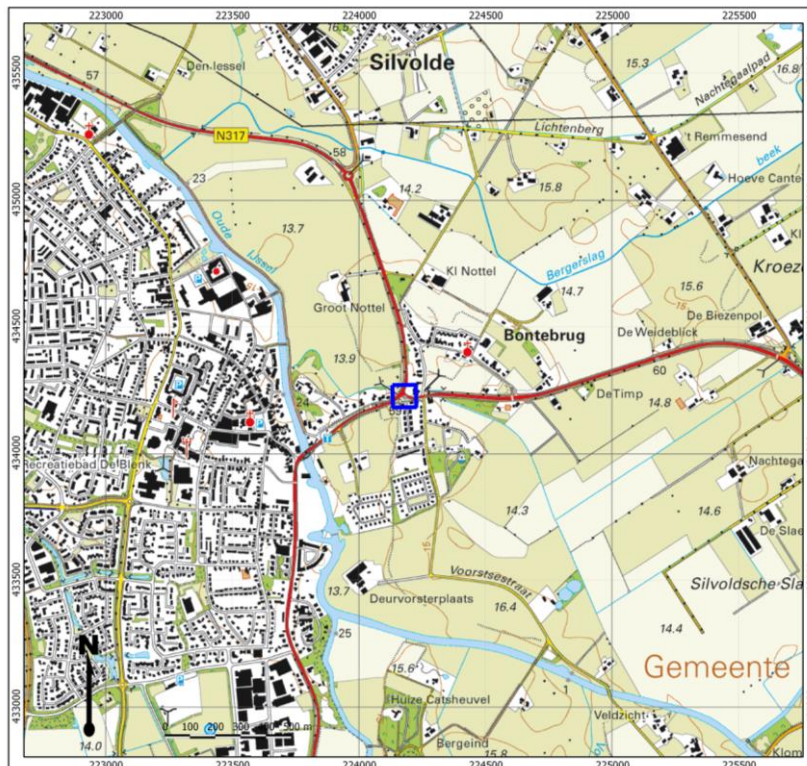
1.	Plan en plangebied	1
2.	Geplande werkzaamheden	2
3.	Vigerend bestemmingsplan en gemeentelijk archeologiebeleid	2
4.	Landschap, archeologie en historische geografie	2
5.	Archeologische verwachting en risico	5
6.	Advies vervolgtraject	5
7.	Geraadpleegde bronnen	5
Bijlage 1: Nieuwe situatie		7
Bijlage 2: Archeologische maatregelenkaart gemeente Oude IJsselstreek		7
Bijlage 3: Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten		9
Bijlage 4: Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)		10

1. Plan en plangebied

Het traject N317 gaat over het wegvak vanaf de aansluiting met de A18 in Doetinchem tot aan de rijksgrens van Dinxperlo. De Ettenseweg, de Slingerparallel, de Dinxperloseweg, de Terborgseweg en de Aa Strangrondweg.

Op het traject wordt op grote delen van de weg onderhoud verricht aan de asfaltverhardingen. Op diversen plaatsen worden maatregelen uitgevoerd voor verbetering van de verkeersveiligheid. Onderdeel daarvan zijn: vervangen van de verkeersregelininstallaties nabij de aansluiting met de A18; reconstructie van de aansluiting N317 met de Oude IJsselweg; reconstructie rotonde N317 Ettenseweg; reconstructie rotonde Uiftseweg inclusief aanleg van een vierde aansluiting.

In deze quickscan wordt de noodzaak van archeologisch onderzoek in het kader van de reconstructie rotonde Uiftseweg verkend. De rotonde voorziet in vier aansluitingen, namelijk die van de Oversluis, Dinxperloseweg, Uiftseweg en de Bontebrug (figuur 1). De aanleiding is het opstellen van een PIP.

Figuur 1: Ligging van de rotonde Bontebrug – N317 (binnen blauwe rechthoek).

2. Geplande werkzaamheden

De werkzaamheden in het kader van de reconstructie rotonde Ulftseweg omvatten (bijlage 1):

- Het aanleggen van nieuwe wegdek / constructie rotonde;
- Het verbreden van het (brom)fietspad en het aanleggen van een nieuw fietspad als verbinding tussen de Ulftseweg en de Bontebrug;
- Het aanleggen van halteplaats inclusief perron voor een buurtbus;
- Het aanpassen van beplantingen;
- Het verplaatsen van lichtmasten;
- Het verplaatsen van bewegwijzering;
- Verkeers-remmende maatregelen, zoals de aanleg van een druppel.

De diepte van de bodemingrepen die hiervoor noodzakelijk zijn, hebben een geschatte omvang van circa 1,0 hectare en reiken naar schatting tot circa 0,5 m –Mv.

3. Vigerend bestemmingsplan en gemeentelijk archeologiebeleid

Leidend voor het PIP is het archeologiebeleid van de gemeente Oude IJsselstreek. Volgens de Archeologische Maatregelenkaart van deze gemeente ligt het plangebied op een punt waar de volgende verwachtingen samen komen:

- Categorie 4: Hoge archeologische verwachting.
- Categorie 5: Gematigde archeologische verwachting.
- Categorie 6: Specifieke archeologische verwachting geulenstelsel dal Oude IJssel.

Op basis van dit beleid gelden de volgende ondergrenzen voor archeologisch onderzoek:

- Categorie 4: bodemingrepen groter dan 250 m² en dieper dan 30 cm –Mv.
- Categorie 5: bodemingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 30 cm –Mv.
- Categorie 6: bodemingrepen groter dan 5.000 m² en dieper dan 30 cm –Mv.

Gezien de omvang van de geplande bodemingrepen van circa 10.000 m² en diepte bodemingrepen tot circa 50 cm –Mv is op grond van het archeologiebeleid van de gemeente Oude IJsselstreek sprake van een archeologische onderzoeksplicht.

4. Landschap, archeologie en historische geografie

Geomorfologie, bodem en grondwaterstand

- Volgens de geomorfologische kaart is in het plangebied sprake van lage terrasrestruggen, -welvingen, -vlakten en geulen (pleistocene terrasvlakte) en van hoge terrasrestruggen en rivierduinen met een esdek. Hierbij volgt de Ulftseweg ter hoogte van het plangebied een smalle hoge terrasrestrug/rivierduin.
- Op de bodemkaart is het plangebied niet geclassificeerd, maar in de direct omringende omgeving komen hoge bruine enkeerdgronden voor die aan weerszijden van de weg/toekomstige rotonde door poldervaaggronden in oude rivierkleigronden worden geflankeerd.
- Volgens de zandbanenkaart van de provincie Gelderland ligt het plangebied ter hoogte van een dek van eolisch zand aan het maaiveld, dikker dan 2,0 m.

Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten (bijlage 3)

- Volgens het centraal Archeologisch Informatiesysteem (Archis) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is ter hoogte van de deelgebieden geen sprake van archeologisch wettelijk beschermde terreinen en archeologisch waardevolle terreinen. Ook staan ter hoogte van beide deelgebieden in Archis geen archeologische waarnemingen, vondstmeldingen of onderzoeksmeldingen geregistreerd.
- 100 m oostelijk van de rotonde, aan de Voorstsestraat 1 staat een archeologische onderzoeksmelding in Archis geregistreerd (nr. 38922). Nadere informatie over dit onderzoek ontbreekt in Archis en Dans Easy.
- In de directe omgeving van het plangebied, d.w.z. binnen een afstand van 500 m staan in Archis een aantal archeologische waarnemingen geregistreerd:
 - nr. 426721 betreft een klein fragment handgevormd aardewerk met een datering in IJzertijd-Vroege Middeleeuwen.
 - Nr. 23096 betreft fragment terra sigillata uit de Romeinse Tijd. Het betreft waarschijnlijk een verspoeld fragment.
 - Nr. 22287 betreft eveneens een fragment romeins aardewerk, namelijk een fragment van een wrijfschaal.
 - Nr. 23101 betreft een brok tufsteen uit de Romeinse Tijd.
 - Nr. 17032 betreft een grondspoor die in de IJzertijd-Romeinse Tijd is gedateerd.
 - Nr. 22275 betreft 26 stuks bewerkt vuursteen materiaal uit het Neolithicum.
 - Nr. 23103 betreft een vuurstenen werktuig uit het Laat Mesolithicum – Vroeg Neolithicum.

Historische geografie

- Op het kadastrale minuutplan uit 1811-1832 (figuur 2) en het Bonneblad uit 1888 (figuur 3) is in het plangebied bebouwing te zien.
- Het plangebied ligt aan de 'Strank' of 'Priestersbeek' een – gekanaliseerde – oude meander van de Oude IJssel.

Figuur 2: Kadastrale Minuutplan 1811-1832. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

Figuur 3: Bonneblad van 1888. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.

5. Archeologische verwachting en risico

Uit de quickscan kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- 1) Er is op grond van de archeologische maatregelenkaart van de gemeente Oude IJsselstreek sprake van een archeologische onderzoeksplicht.
- 2) Er is sprake van een hoge verwachting op archeologische sporen en resten van (nederzettingen-) activiteiten uit de periode van het Laat Paleolithicum B t/m de Nieuwe Tijd.
- 3) Archeologische sporen/resten worden op een diepte vanaf maaiveld verwacht.
- 4) Archeologische sporen/resten bestaan naar verwachting uit 1) nederzettingssporen/-terreinen, 2) concentraties vondstmateriaal (steentijdvindplaatsen) en 3) bebouwingsresten uit de Nieuwe Tijd.

6. Advies vervolgtraject

Op basis van deze quickscan wordt een gecombineerd archeologisch bureauonderzoek en verkennend booronderzoek geadviseerd. Het plangebied lijkt op een smalle rug te liggen, mogelijk een rivierduin. Deze is waarschijnlijk afgedekt met een esdek/plaggendeek. Onder dit dek kunnen archeologische sporen/resten goed geconserveerd zijn. De vele vondsten in de directe omgeving van het plangebied uit de IJzertijd-Romeinse tijd en de Steentijd ondersteunen de gedachte van een rivierduin of hoge terrasrug.

Randvoorwaarden onderzoek

Het onderzoek en de rapportage dienen te voldoen aan het Normblad archeologisch vooronderzoek van de Gemeenten Regio Achterhoek, versie 1.1, juli 2012 en aan de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3.

7. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden:

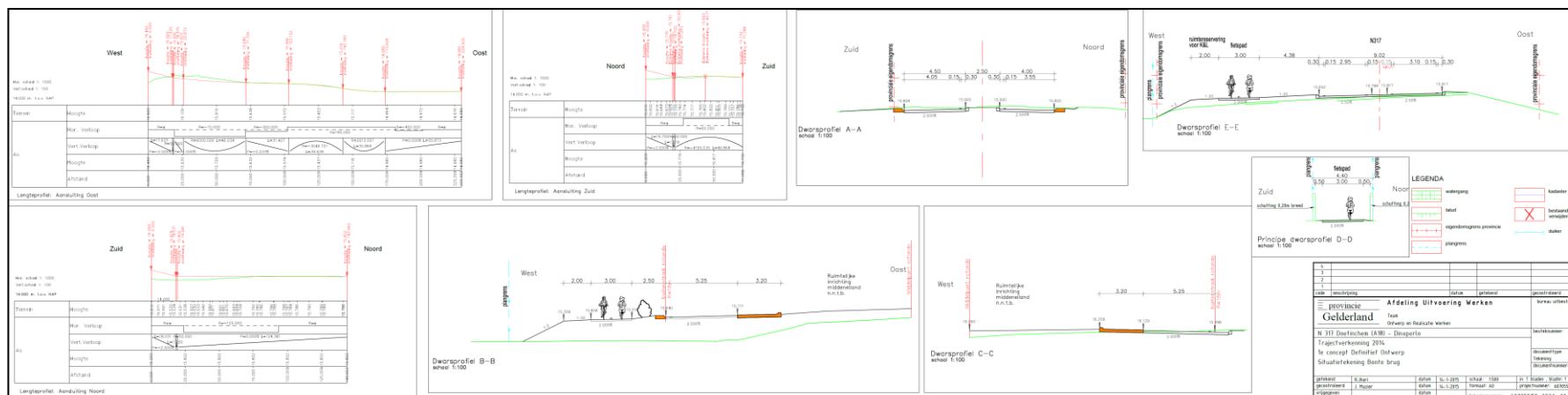
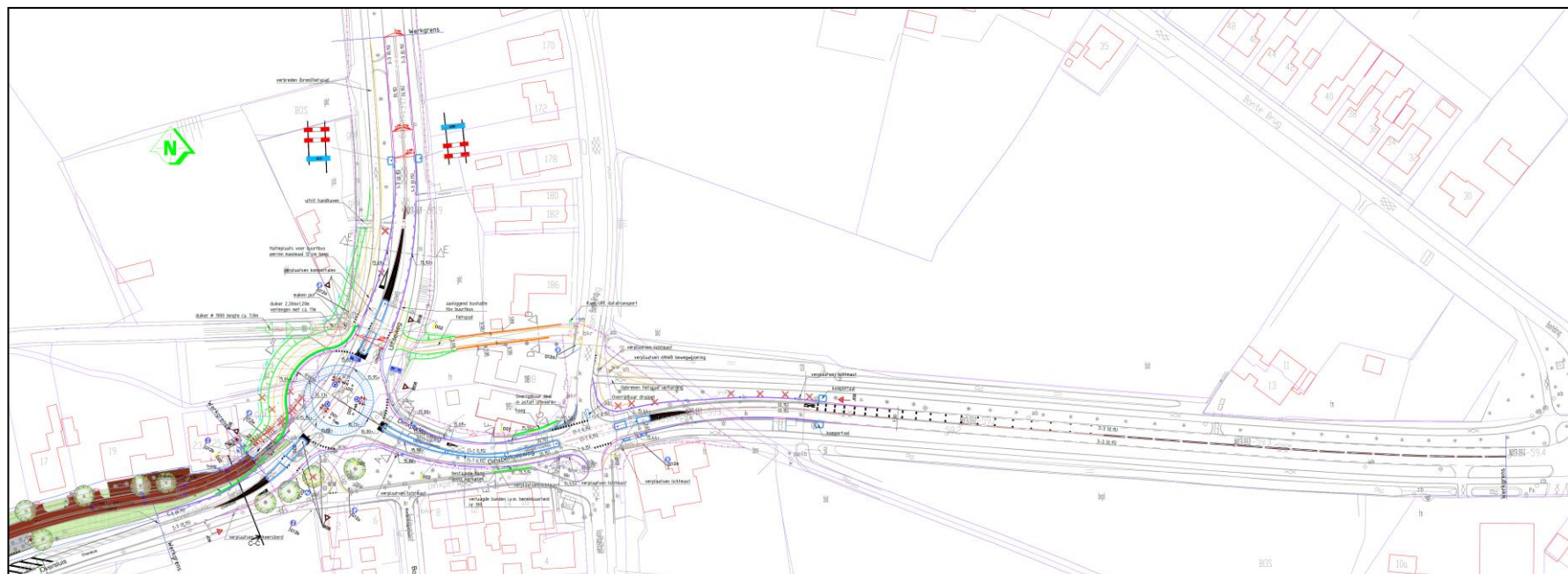
- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem II (Archis2), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- Atlas Gelderland
- Iviewer
- www.watwaswaar.nl
- Website gem

Literatuur:

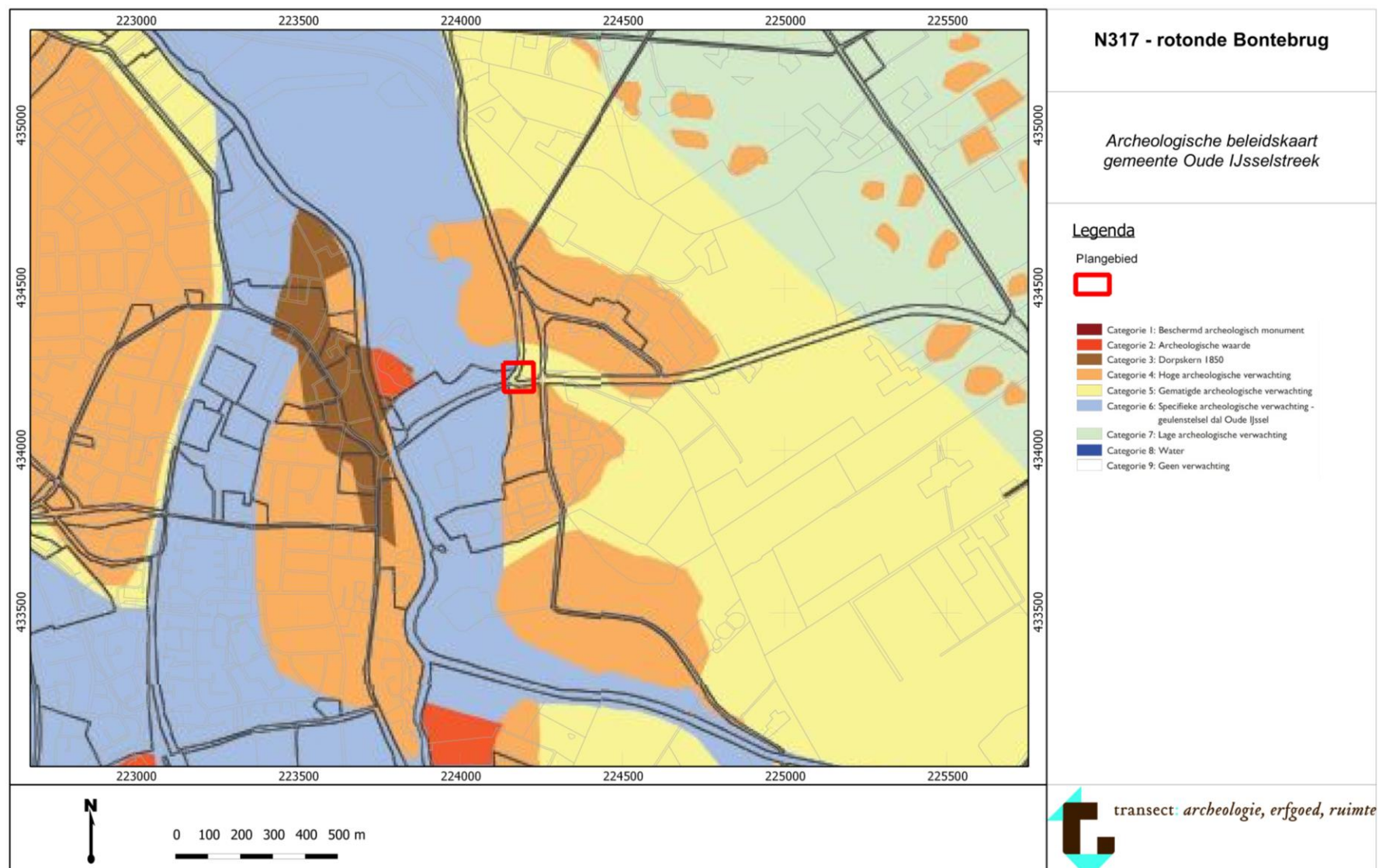
- Bakker, H. de, 1966. *De subgroepen van het systeem voor bodemclassificatie voor Nederland*. In: Boor en Spade.
- Bakker, H. de en J. Schelling, 1989. *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. De hogere niveaus*. Wageningen.
- Berendsen, H.J.A., 2000. *Landschappelijk Nederland*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Derde, geheel herziene druk.

- Berendsen, H.J.A., 2005. *De vorming van het land*. Assen (Fysische geografie van Nederland). Vierde, geheel herziene druk.
- Brugman, B.A., E. Eimermann, R.M. van Heeringen, J.J.W. de Moor, R. Schrijvers en B. Quadflieg, 2015. Cultuurhistorische inventarisatie, waarden-, verwachtingen- en maatregelenkaart als basis voor het archeologiebeleid van de gemeente Oude IJsselstreek. 4 delen. Vestigia rapportnr. V653. Amersfoort.
- Mulder, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.
- Willemse, N.W. & M.H.J.M. Kocken, 2012. Archeologie met beleid. Afwegingskader voor archeologiebeleid in de Regio Achterhoek. RAAP-rapport 2501.

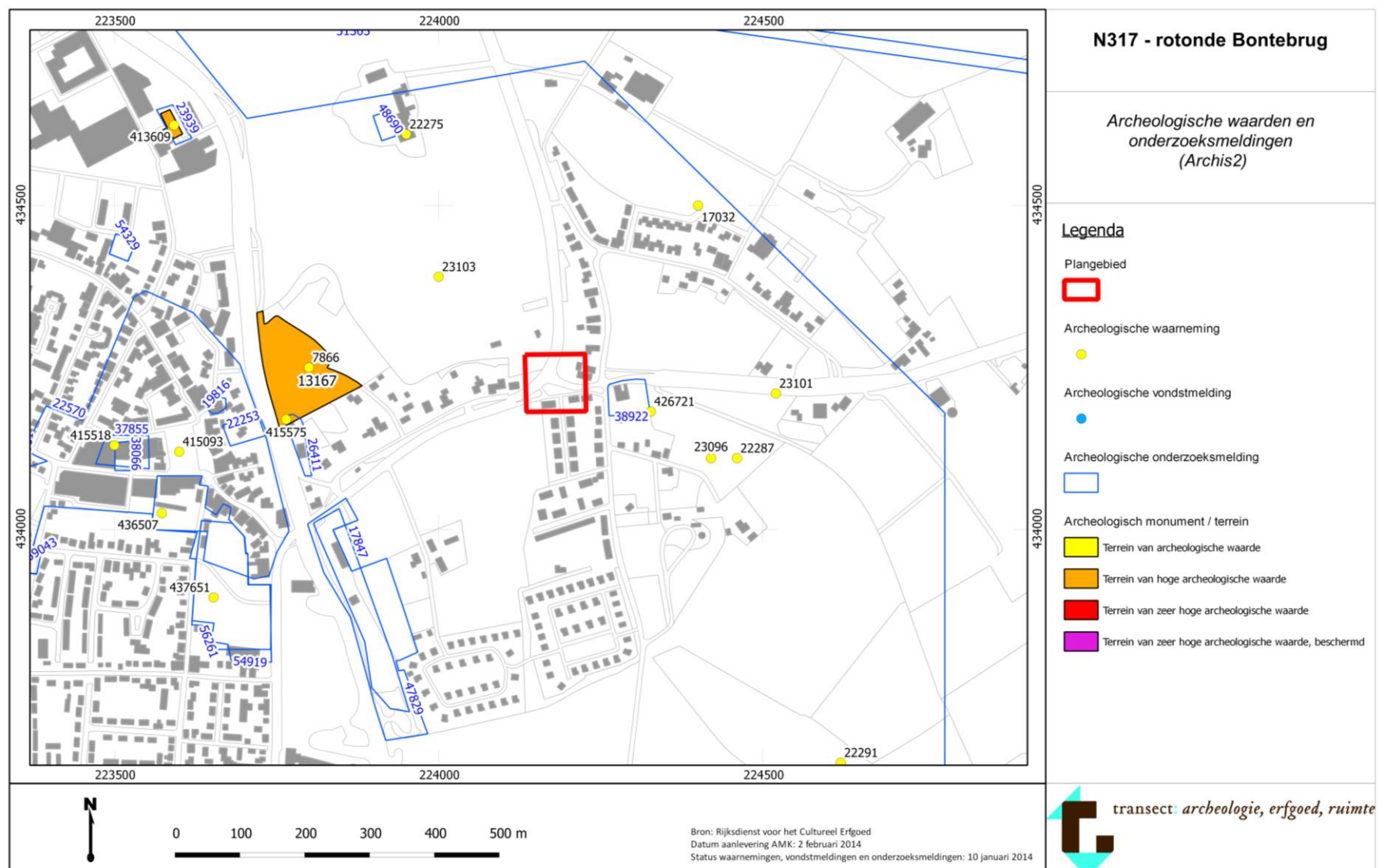
Bijlage 1: Nieuwe situatie

Bijlage 2: Archeologische maatregelenkaart gemeente Oude IJsselstreek

Bijlage 3: Archeologische waarnemingen, onderzoeksmeldingen en monumenten

Bijlage 4: Archeologische periode-indeling voor Nederland (conform ABR)

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Nieuwe Tijd	Nieuwe Tijd C	1850 na Chr.	heden
	Nieuwe Tijd B	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Nieuwe Tijd A	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse Tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse Tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse Tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse Tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse Tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse Tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP